

Dosarul nr. 2ra-2257/16

Instanța de fond: Judecătoria Centru mun. Chișinău – O. Tănase
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Budăi, N. Simciuc, V. Efros

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători:

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către Primăria și Consiliul municipal Chișinău în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Buruian împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea discriminării, interzicerea drepturilor, repunerea în drepturi de creditor și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 22 iunie 2016 Mihail Buruian s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea discriminării, interzicerea drepturilor, repunerea în drepturi de creditor și repararea prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că prin hotărîrea Judecătoria Centru mun. Chișinău nr. 2-798 din 30 martie 2004 s-a dispus obligarea Primăriei mun. Chișinău să acorde spațiul locativ familiei Mihail Buruiană. Prin demersul Direcției de executare Centru din 03 mai 2004 hotărîrea instanței de judecată a fost trimisă spre executare benevolă debitorului Primăriei și Consiliului municipal Chișinău. Prin răspunsul viceprimarului M. Furtună a fost informată Direcția de Executare Centru că sînt spre executare 34 hotărîri judecătorești de acordare a spațiului locativ, de aceia

hotărîrea în privința lui Mihail Buruian va fi executată în funcție de spațiul locativ eliberat. Ulterior, prin hotărîrea irevocabilă a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 septembrie 2006 a fost schimbat modul de executare a hotărîrii din 30 martie 2004 și a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să acorde spațiul locativ familiei Buruian în termen limitat pînă la 01 decembrie 2006.

Mihail Buruian a menționat că prin răspunsul primarului general V. Iordan din 13 februarie 2007 a fost informat Oficiul de Executare Centru, că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 37/34 din 27 decembrie 2005 s-a pus în sarcina Direcției General locativ - comunale și Direcției juridice a Primăriei mun. Chișinău să întocmească dosarele personale a creditorilor incluși în liste privind asigurarea cu spațiul locativ în baza hotărîrilor judecătorești, iar hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 septembrie 2006 de schimbare a modului de executare a hotărîrii din 30 martie 2004 va fi executată conform succesiunii rîndului, fiind inclus în liste sub nr. 29. Ulterior, prin răspunsul din 07 decembrie 2007 Primăria mun. Chișinău l-a informat că este inclus în listă sub nr. 27, dar hotărîrea nu se execută din motivul lipsei spațiului locativ disponibil și a mijloacelor financiare. Din informația furnizată de către debitor rezultă că pe parcursul perioadei de timp de la 12 mai 2004 pînă la 07 decembrie 2007 a avut loc descreșterea rîndului creditorilor de la 34 la 27 conform succesiunii rîndului.

Reclamantul a susținut că Primăria și Consiliul municipal Chișinău pe parcursul a mai mult de 9 ani au ignorat prevederile legale cu privire la acordarea spațiului locativ în termen limitat indicat în documentul executoriu, dar și fără respectarea succesiunii rîndului, au executat titluri executorii parvenite mai tîrziu decît titlul executoriu al reclamantului, admițînd astfel discriminare la executarea hotărîrilor judecătorești și neasigurînd egalitatea în drepturi a creditorilor similari.

Mihail Buruian a considerat că în perioada de timp 2006 – 2015 Primăria și Consiliul municipal Chișinău, neexecutînd hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 septembrie 2006 de acordare a spațiului locativ în termen limitat, ignorînd astfel dreptul la egalitate al creditorilor, înlăturînd listele de evidență a creditorilor similari în scopul evitării succesiunii rîndului, facilitînd din numărul de 98 creditori un număr de 71 creditori în defavoarea creditorului Mihail Buruian cu numărul de rînd 27, au admis diferență de tratament la executarea titlurilor executorii analogice, în lipsa unei justificări obiective, încalcînd egalitatea în drepturi a reclamantului și a membrilor familiei sale pe criteriu de proprietate în domeniul executării hotărîrii judecătorești în comparație cu 71 creditori, titlurile executorii ale căroră au fost eliberate mai tîrziu, dar care au fost executate în afara succesiunii rîndului, printre care și creditorii Vitalie Cernobai, Radu Botezatu și Marian Cucos, în privința căroră titlurile executorii au fost eliberate în baza hotărîrilor din 13 mai 2004, 21 iulie 2004 și 07 noiembrie 2008, dar au fost executate în anul 2012, adică înaintate de executarea titlului executoriu în privința sa.

Reclamantul a solicitat de a constata fapta de discriminare pe criteriu de avere comisă prin neexecutarea de către Primăria și Consiliul municipal Chișinău a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 septembrie 2006 privind acordarea spațiului

locativ în termen limitat creditorului Mihail Buruian în perioada de timp 2006 – 2015 prin aplicarea diferenței de tratament la executarea titlurilor executorii analogice, fără respectarea succesiunii rîndului, facilitînd din numărul de 98 creditori un număr de 71 creditori similari în detrimentul creditorului Mihail Buruian în lipsa unei justificări obiective, de a interzice Primăriei și Consiliului municipal Chișinău încălcarea drepturilor creditorului Mihail Buruian pe viitor; de a repune în drepturi creditorul Mihail Buruian în vederea executării în termeni proximi a hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 septembrie 2006, de a încasa de la Primăria și Consiliul municipal Chișinău prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Buruian. S-a constatat fapta de discriminare pe criteriu de avere, comisă de către Primăria și Consiliul municipiului Chișinău la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 18 septembrie 2006, prin aplicarea diferenței de tratament la executarea documentelor executorii. S-a încasat de la Primăria și Consiliul municipal Chișinău în beneficiul lui Mihail Buruian prejudiciul moral în sumă de 5.000 lei. În rest acțiunea s-a respins (f.d. 134, 136 - 139).

La 21 aprilie 2016 Primăria și Consiliul municipiului Chișinău au înaintat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 142 - 144).

La 16 mai 2016 Mihail Buruian a înaintat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 149 - 151).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 s-au respins apelurile declarate de Mihail Buruian, Primăria și Consiliul municipiului Chișinău, s-a menținut hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016 (f.d. 167 - 175).

La 02 august 2016 Primăria și Consiliul municipiului Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 și hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016, solicitînd casarea acestora, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 181 - 183).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea. Între intimat și recurent nu au existat și nici nu există careva obligații pecuniare stipulate în vre-un contract civil care ar fi fost încheiat între părți, conform art. 514 Cod Civil și care are condiționa discriminarea intimatului. Consideră la caz, aplicarea Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, responsabil se face statul și nu Consiliul municipal Chișinău.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 30 iunie 2016 și a fost expeditată părților la data de 08 iulie 2016 (f.d. 176). Recurentul a depus recurs la 02 august 2016 și se consideră a fi depus în termen.

La 08 septembrie 2016 Mihail Buruian a depus referință la cererea de recurs declarată de Primăria și Consiliul municipiului Chișinău, solicitând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 iunie 2016 a respins apelurile declarate de Mihail Buruian, Primăria și Consiliul municipiului Chișinău, a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016 prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Buruian, s-a constatat fapta de discriminare pe criteriu de avere, comisă de către Primăria și Consiliul municipiului Chișinău la neexecutarea hotărârii judecătorești din 18 septembrie 2006, prin aplicarea diferenței de tratament la executarea documentelor executorii, s-a încasat de la Primăria și Consiliul municipal Chișinău în beneficiul lui Mihail Buruian prejudiciul moral în sumă de 5.000 lei. În rest acțiunea s-a respins.

Concluzia respectivă este considerată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit greșită și contradictorie cu materialele cauzei și prevederile legii, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei se constată că Mihail Buruian s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea discriminării, interzicerea drepturilor, repunerea în drepturi de creditor și repararea prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei, reieșind din hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 2-798 din 30 martie 2004 prin care s-a dispus obligarea Primăriei mun. Chișinău să acorde spațiul locativ familiei Mihail Buruiană și care nu s-a executat mai mult de 9 ani, în timp când hotărârile judecătorești de acelaș tip în favoarea altor persoane au fost executate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit reține că la examinarea cauzei instanțele de judecată nu au verificat existența și temeiurile apariției discriminării față de Mihail Buruian, or, discriminarea este o acțiune care presupune un tratament diferit, nedrept față de persoane din cauza apartenenței lor la un anumit grup social. Exista mai multe forme de comportamente discriminatorii, dar toate au comun faptul că implica o anumită formă de excludere sau de respingere.

Însă din actele cauzei se atestă că Mihail Buruian a fost informat că în cadrul Direcției generale locativ – comunale există doar o listă de evidență a creditorilor urmăritori privind asigurarea cu spațiu locativ în baza hotărârilor judecătorești și nu este un rînd de evidență care prevede executarea hotărârilor instanțelor de judecată, potrivit ordinii de succesiune în lista menționată.

În acelaș timp Colegiul reține că Mihail Buruian a prezentat instanței de judecată răspunsuri din partea Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ –

comunale și amenajare prin care acesta este informat că la momentul actual nu există posibilități reale de a executa documentul executoriu respectiv, ori legiuitorul a stabilit printr-un șir de acte legislative mai multor categorii de subiecți drepturi preferențiale prin care a fost puse pe seama autorității administrației publice locale sarcina de a atribui spațiu locativ acestora, din aceste categorii fac parte polițiștii, judecătorii, procurorii, etc.

Astfel instanțele de judecată neîntemeiat au constatat fapta de discriminare față de Mihail Burian prin neexecutarea hotărârii judecătorești, dacă Consiliul și Primăria municipiului Chișinău a dat răspunsuri reclamantului, la situația dată.

Conform art. 1 al Legii nr. 121 din 25 mai 2012 privind asigurarea egalității, scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

Colegiul reține că urmărind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, Legea nr. 121/2012 a definit noțiunea și formele de discriminare interzise, a enumerat criteriile protejate în baza cărora se interzice tratamentul diferit al unei persoane sau al unui grup de persoane, specificând, de asemenea, domeniile unde se interzice discriminarea.

Capitolul trei al Legii reglementează crearea și funcționarea Consiliului pentru prevenirea și combaterea discriminării și asigurarea egalității, în calitate de organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, creat în scopul asigurării protecției împotriva discriminării și tratament tuturor persoanelor ce se consideră a fi victime ale discriminării. Principale atribuțiile ale Consiliului sînt: examinarea plîngerilor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării și eventual, constatarea contravențiilor cu elemente discriminatorii în conformitate cu prevederile Codului Contravențional, elaborarea și promovarea politicii de protecție împotriva discriminării, inițierea propunerilor de promovare și amendare a legislației pentru implementarea și îmbunătățirea protecției împotriva discriminării, etc.

În baza art. 19 din Legea nr. 121/2012 a fost introdus un alt element esențial pentru examinarea plîngerilor pe faptul discriminării ce vizează procesul de probațiune în fața Consiliului și instanței de judecată (inversarea/repartizarea sarcinii probațiunii). Esența mecanismului respectiv constă în faptul derogării de la principiul clasic conform căruia fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă ca temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

Astfel că, persoanele care vor înainta o plîngere privind nerespectarea față de ea a principiului egalității (presupusele victime ale discriminării), vor prezenta doar circumstanțele care permit presupunerea existenței unei discriminări, în timp ce pîrîtului îi va reveni sarcina demonstrării lipsei discriminării.

Prin urmare acțiunea înaintată de Mihail Burian se referă la neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termeni rezonabil, iar reclamantul urmează să utilizeze

mecanismul stabilit de lege pentru soluționarea litigiului respectiv, iar calitatea procesuală de pârît urmează a fi atribuită Ministerului Justiției.

Cu atât mai mult că reclamantul Mihail Buruian a prezentat instanței de judecată copiile deciziilor irevocabile, similare cu speța dată, iar pârît pe litigile prezentate este Ministerul Justiției.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că circumstanțele pricinii nu au fost constatate de prima instanță, nefiind aplicate corect normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care se respinge acțiunea înaintată de Mihail Buruian.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Primăria și Consiliul municipal Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 și hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Buruian împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea discriminării, interzicerea drepturilor, repunerea în drepturi de creditor și repararea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Buruian.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas